

2006
Nr 1

VAHETI

VÄIKE KOER
KARDAB PAUKU

PRESIDENDI
SÕBER POLLA

ALGAB
KOERA AASTA

LUMEMEMMEDE
TEGEMISE VÕISTLUS

Head uut koera aastat!

Mitte igal maal ei alga uus aasta 1. jaanuaril. Hiina kalendri järgi algab uus aasta – seekord siis koera oma – kolm nädalat hiljem.

Kokku on Hiina horoskoobis kaksteist loomamärki. Koerale järgnevad siga, siis rott, pühvel, tiiger, jänes, draakon, madu, hobune, kits, ahv, kukk – ja jälle koer. Viimati oli koera aasta 1994, see on täpselt 12 aastat tagasi.

Horoskoop omistab igale loomamärgile teatud kindlad omadused. Muidugi iseasi, kas see ka tõsi on. Tegelikult on igal loomal, nagu ka igal inimesel, oma kindel iseloom. Ei ole nii, et kõik koera aastal sündinud penid või inimesed on ühesugused.

Horoskoobi järgi on koera aastal sündinule iseloomulikud julgus, ausus, sõbralikkus ja tarkus. Koer on väga tundlik teiste inimeste murede suhtes. Ta on alati valmis aitama nõrgemaid. Kõige paremad õpetajad leiab just koera aastal sündinute hulgast.

Olgu horoskoobiga kuidas on – mõned inimesed usuvad seda üleliia. Kuid koer ise on ju tegelikult tore ja huvitav loom. Ehk tuleb ka järgnev aasta seetõttu tore ja huvitav, et ta just koera oma on.

Loodame! Õnne, rõõmu ja edu kõigile!

TÄHEKE

Lego auhinnad

Kolm tuletõrjemasinakomplekti saavad Ilja Pahhomov Kohtla-Järvelt; Hugo Luca Tihane Tallinnast; Mattias, Joonatan ja Patrik Huma Võrumaalt.

Kolm tuletõrjehelikopterit saavad Kristjan Lääne Tallinnast; Helar Tappo Raplast; Karl Kevin Klais Tartumaaalt.

Jutumull, jutumull

- Eelmises jutumulli-mängus tahtsime teada, mida ütleb autos kihutav jõuluvana. Aitäh kõigile, kes võtsid vaevaks nuputada!
- Auhinnaks saavad Elis Ruus raamatu „Unustatud mänguasjad“ kirjastuselt Tänapäev, Stefani Simonish raamatu „Kaunistusi jõuludeks“ ja Elisabet Suursaar raamatu „Rebasejaht“ kirjastuselt Koolibri. Palju õnne!

Võiduvastused

„Hei, põhjapöder, sul ikka veab, et elame 21. sajandil!“

Elis Ruus, (13 a) Elva

„Kuule, Pöts! Kingid ikka võtsid kaasa?“

Elisabet Suursaar (10 a), Tallinn

„Oh issand! See pöder on nii suur ja lai, et ma pean oma habeme autost välja viskama!“

Stefani Simonish, (10 a), Kohtla-Järve

Uus jutumull

Jaanuarikuu jutumullil on jänes ja lumememm. Mida ütleb memmeke jänesele?

Ootame vastust 20. jaanuarini meiliaadressil taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil toimetuse aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa kindlasti nimi, vanus ja aadress!

Auhinnaks on Louis Sachari „Augud“ ja Lemony Snicketi „Villets veski“ kirjastuselt Draakon ja Kuu.

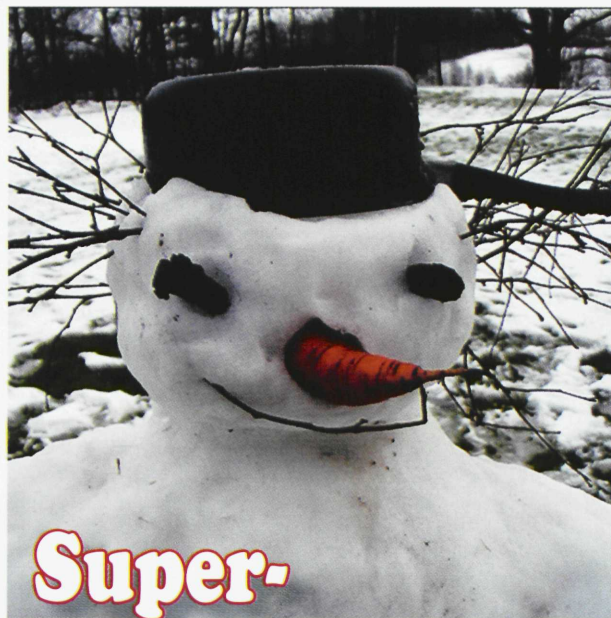
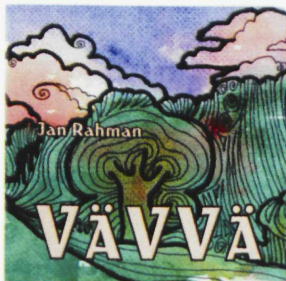
Joonistanud HILLAR METS

Tähekesese jutud jõudsid raamatusse!

Ära imesta, kui leiad mõnest uemast raamatust jutu, mida oled Tähekesest juba lugenud! Nimelt on nii mõnigi jutt pärast ajakirjas avaldamist hakanud iseseisvat elu elama ja rändama läinud.

Nii juhtus näiteks Andrus Kivirähki juttudega „Isa sokid“, „Sitikas Peetri tähetund“ ja „Ise tehtud kotlet“, mis ilmusid kogumikus „Ruttu tuttu. Isade unejutte“. Kerttu Soansi aasta jooksul Tähekeses ilmunud lood Oliviast ja Sirelist leiad aga raamatust „Teistmoodi Sirel“.

Hoopis tore asi toimus aga Jan Rahmani jutuga „Vävvä“, mis ilmus Tähekesese veebruarinumbris. Sellest sai kohe väike omaette raamat. Eriliseks teeb raamatu see, et ta on saadaval korraga nii eesti kui võru keeles!

Super- lumememm 2006

Talv on lõpuks päralt jõudnud. Nii mõneski Eestimaa paigas katab maad mõnus paks lumevaip. Mida lumega teha saab? Mõistagi lumememme!

Täheke kutsub kõiki lapsi üles võistlusele „SUPERLUMEMEMM 2006“.

Osaleda saab iga laps, kes lumememme valmis meisterdab, seda pildistab ja saadab foto meiliaadressil laps@delfi.ee. Fotosid võib saata ka postiga Tähekesese toimetuse aadressil. Parimad pildid lumememmedest ilmuvad nii ajakirjas Täheke kui Delfi lasteküljel, samuti hindab memmesid kompetentne žürii.

Aga mida teha siis, kui lund ei ole?

Siis aitab sind pildialbum! Kindlasti on Sul alles fotosid möödunud talvede lumememmedest. Võid ka nende piltidega õnne proovida! Kuna võistlevad eeskätt memmed, ei ole tähtis, kui vana (või noor) lumememmetegija need on meisterdanud. Auhindu jagame seekord vastavalt tööde hulgale.

Võistlus kestab 15. veebruarini 2005.

Jaauarikuu jututunnid

Jututunnid lastele algavad uuel aastal uue hoo- ga. Kõik soovijad saavad igal laupäeval kell 11 Apollo Raamatumajas ja kell 13 Kristiine keskuse Apollo raamatupoes teha tutvust uute lasteraamatutega ja vahel ka nende autoritega!

Kõik jututunnid on tasuta.

Jututunnid jaauaris

● 7. jaauar

„Teistmoodi Sirel“, autor Kerttu Soans

● 14. jaauar

„Charlie ja šokolaadivabrik“, autor Roald Dahl

● 21. jaauar

„Unustatud mänuasjad“, autor Tiia Toomet

● 28. jaauar

„Sanna ja salakütid“, autor Piret Raud

Kristiina Kass kirjutab parima lasteloo

Kirjastus Tänapäev, Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus ja ajakiri Täheke korraldasid juba teist korda järjest lastejutude konkursi „Minu esimene raamat“. Võistluse laureaadid kuulutati välja 13. detsembril.

Esikoha ja 20 000-krooni- se auhinnaraha sai Tähekesese kaasautor Kristiina Kass (pil- dil) jutuga „Samueli võlupadi“.

Teise koha preemiaid (10 000 krooni) anti kaks: Marju Õunpuule „Kuninganna Anni lugude“ ja Ingrid Gilts-Nittimile „Liivahiirte suure seikluse“ eest.

Kolmanda koha (5000 krooni) pälvivad Kätlin Vainola jutt „Ville“, Siiri Laidla „Apteegitont Aavi“ ja Reet Palise „Notsu Norbert ja Tähetäpi mudaravila“. Kokku laekus võistlusele 39 käsikirja. Kõigist võidutöödest peaksid järgmise aasta jooksul ilmuma raamatud.

Üllatus

MAIGI NOVEK

„MUL ON SULLE ÜLLATUS,“ TEATAS ANNIKA. TA TÕMBAS TASKUST VÄLJA ÜHE PAKI. SELLES OLID KOMMID.

„ISSAKE!“ AHHETÄS EMA JA ISTÜS TOOLILE.

„ÜLLATUSTE PEALE EI EHMATATA!“ SOLVUS ANNIKA. „SA PEAD RÕOMUS OLEMA!“

„ASI ON SELLES, ET SA VÕTSID NEED POEST. JA ME EI NÄIDANUD NEID MÜÜJALE. NEID LAPSI, KES SALAJA POES ASJU TASKUSSE TOPIVAD, PEETAKSE VÄGA PAHADEKS LASTEKS. SELLIST ASJA NIMETATAKSE VARASTAMISEKS.“

SELLINE JUTT KOHUTAS OMAKORDA ANNIKAT. TA EI MÕELNUD JU MIDAGI HALBA TEHA.

„ANNIKA ON VARAS,“ TEATAS VILLE. TA KRAHMAS KOMMID ENDA KÄTTE JA PÖGENES.

„EI TOHI!“ KARJUS ANNIKA TALLE JÄRELLE JOOSTES. „MA EI TAHA PAHA OLLA! ME PEAME MINEMA NEID POETÄDILE NÄITAMA.“ TA HAKKAS VILLELT KOMME ÄRA KISKUMA. PAKK PURUNES. KOMMID PUDENESID PÕRANDALE. VILLE HAKKAS NEID SUHU TOPPIMA. NÖÖBIKOMMID OLID TA LEMMIKUD.

SUURE VAEVAGA ÕNNESTUS EMAL LAPSED MAHA RAHUSTADA. TA PANI KOMMIPAKI ENDA KOTTI.

JÄRGMISEL PÄEVAL LÄKS EMA LASTEGA JÄLLE POODI. KUI NAD KASSASSE JÕUDSID, LÄSI EMA ANNIKAL KOTIST KOMMID VÄLJA VÕTTA. ANNIKA SÄTTIS NEED TEISTE OSTUDE KÕRVALE. EMA MAKSIS RAHA NAGU ALATI. POETÄDI EI MÄRGANUDKI, ET KOMMIPAKK OLI KATKINE JA SELLES OLI VÄGA VÄHE KOMME SEES.

WIMBERG

Poeskäik

TÄNA, LAPSED, LÄHME POODI – VÕTKE KAASA RAHAKOTT. MIDA OSTA, MIDA JÄTTA, KAS ON KÕIGIL SELGE SOTT?

RIIULEIL ON SUHKRÜT PAKIS, FRIKADELLE KARPIDES. OSTA KALJA VÕIB JA VEETA AEGA SEDA LARPIDES.

SAI ON AHJUSOE JA PEHME, LEIBKI POLE TAHKE VEEL. LETI TAGA SEISAB MÜÜJA, SILMIST PAISTMAS LAHKE MEEL.

MÕNIGI, KEŠ LÄINUD HOOGU, TÕHJAKS OSTAKS KOGU POE! AGA SINA OLE MÕISTLIK, PIIRI PEA JA RAHA LOE!

Joonistanud INGA HEAMÄGI

WIMBERG

Mati tatike

OI MATIKE, OI MATIKE!
KAS MISKI NIHU NATIKE?
KÜLL POOSETADES KÖNNID SA,
KÜLL JALUST PÜHID PÖNNID SA,
KÜLL KISATSEDE JA KÄRATSEDE
JA ISATSEDE JA MÄRATSEDE –
KUID KÜLV EI TAHA TÄRGATA.
ON HOOPIS MUIGEID MÄRGATA.
OI MATIKE, OI MATIKE –
SUL NINAST RIPUB TATIKE!
JA AINULT SEE VÕIB TUUSATA,
KES NINA OSKAB NUUSATA!

WIMBERG

Hea on vaikus, hea on rahu

HEA ON VAIKUS, HEA ON RAHU,
TASA OLLA KA ON HEA.
HEA ON VAIKSELT KUULATADA
MÖTTEID, MILLEST PUNGIL PEA.

HEA ON LÄRM JA HEA ON MADIN,
HEA ON SIIS, KUI PAISUB TRALL.
TULEB TEHA ROHKELT MÜRTSU –
MUIDU OLEKS ELU HALL.

HEA ON VAIKUS, HEA ON RAHU,
KUI EI KUULDU KÖPPUGI.
HEA ON SIIS, KUI MÖLLAMISEL
VEEL EI PAISTA LÖPPUGI.

KÜLL ON VAHVA MÜRGELEDA,
OH SA SINDER, AH SA MAIT!
VAHVA ON SIIS JÄÄDA VAKKA –
ISTUDA JA OLLA VAIT!

WIMBERG

Väikese Dorise haige nukk

VÄIKSEL DORISEL KORD HAIGES JÄI NUKK,
VOODIS LEBAS, OLI VAIT NAGU SUKK.
VÄIKE DORIS KUTSUS DOKTORI SIIS.
DOKTOR OLI TORE HAANJAMAA MIJS.

DOKTOR LAUSUS: „POLE LÜGU SIIN HULL.
HÕISEKS TAAS TA TERVEKS SAANUD ON SUL.
KEEDA TALLE KUUMAKS KANNUGA VETT,
SELLEST TEE TEED, ÄRA UNUSTA METT!”

PRESIDENDI SALADUS

Kui president presidendiks valiti, tuli tal oma kodust ära kolida ja presidendilossi elama minna.

Presidendilossis oli ju tegelikult väga kena, kuid midagi oli pahasti ka. President ei saanud oma armsaid asju lossi kaasa võtta, sest seal oli kõik juba olemas.

Näiteks oli presidendil lemmikkiiktool. Juba presidendi vanaisa oli alati õhtul pärast rasket päevatööd selles kiiktoolis istunud. Vanaisa tegi seal piipu. Ka president armastas õhtuti kiiktoolis istuda. President piipu ei tõmmanud. President ei suitsetanudki üldse mitte midagi. Talle meeldis kiiktoolis raamatut lugeda ja teinekord isegi mõnusasti tukkuma jääda.

Kiiktooli lossi viia ei lubatud. Lossi ruumid olid kõik väga maitsekalt kujundatud ja kui kujundaja presidendi kiiktooli nägi, lausus ta nõrga häälega:

”See tool ei kõlba. See on labane laadakaup.”

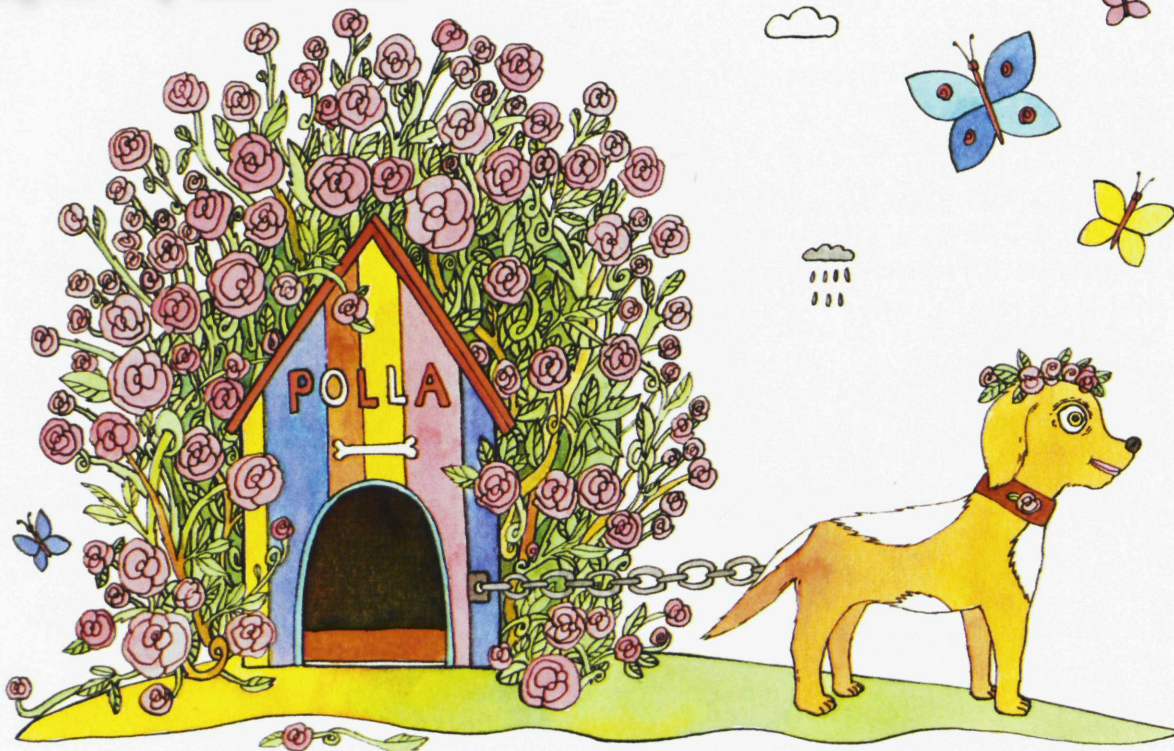
Tal oli täiesti õigus, sest tool oligi omal ajal Loguvere laadalt odava hinna eest saadud.

Kujundaja ütles veel paar keerulist sõna ja seejärel lihtsalt minestas.

Kiiktool jäi presidendil vanasse kodusse.

Kuid presidendil oli ka armas koer, keda samuti lossi ei lubatud. Presidendil koer oli nimelt karjakraants. Lossi oleks kõlvanud ainult väga puhast tõugu koer, kelle esivanemad on kõik paberitel korralikult kirjas. Koer pidi olema ikka selline, et riigil ei tuleks tema pärast häbi tunda.

Ega presidendil tõukoerte vastu ka midagi ei olnud. Kuid Polla oli ju sõber, keda niisama maha jätta ei saanud. Polla oleks hakanud presidendil järele igatsema. Ja üks president oleks ju lossis samuti kogu aeg Polla pärast mures olnud.

Ja president võttis Polla täiesti salaja lossi kaasa!

Isegi presidendil proua ei teadnud midagi. Ainult lapselaps teadis, et Polla on lossis. Lapselapsega kahekesi president Polla lossi toimetaski. Õnneks kasvas lossiaia ühes nurgas tihe maaliline põõsastik. Sinna sai Polla kuudi vabalt ära peita.

President pidi iga päev midagi välja mõtlema, et salaja Polla juurde hiilida, talle süüa viia, teda patsutada ja temaga rääkida. Seepärast oligi presidendil ajalehepiltidel alati murelik nägu peas.

Üks ajakirjanik nuhkis ometi välja, et president peab lossiaias karjakraantsi. Ajakirjanik kirjutas sellest pika loo ja pani juurde ka pildid,

mis ta oli salaja ühe aia taga kasvava puu otsas kükitades teinud. Sellest tõusis suur kära. Ühes telesaates sai isegi rahvas hääletada, kas presidendil ikka sobib pidada lossis ilma tõupaberiteta koera või ei sobi see sugugi mitte. Polla poolt hääletas tervelt 95% televaatajatest. Pääaegu kõik, kes saadet vaatasid. Ka president ise hääletas vähemalt kuus korda, ja lapselaps samuti.

Nõnda saigi Polla loa lossi elama asuda. Ainult ta pidi jääma presidendil ruumidesse ega tohtinud tähtsate välismaa külaliste ette ilmuda. Ega Polla ei tahtnudki igasuguste võõraspeale haukuma minna. Polla oli vana, tark ja sõbralik koer.

SIIRI LAIDLA

NALJAKAS KASS

MEIE KASS ON NALJAKASS.
TA ON VÄGA NALJAKAS.
RIISI EI SÖÖ MEIE KASS –
TALLE MAITSEB RIISIKAS!
OLGU AHVENAL VÕI KOHAL,
MEIE KASS ON IKKA KOHAL.
TA ON VÄGA VAIMUKAS –
LAUSA VABA VAIMU KASS!

Joonistanud PIRET RAUD

WIMBERG

CHAPPI

VÄRISEB ET KOGU MAJA,
MINU KUTSA HAUGUB: AUHH!
HÜPPAB KAS VÕI – KUI ON VAJA –
PAKSUST SEINAST LÄBI: PRAUHH!

SINU KOERAL HÄÄL EI KANNA,
KASUKAS NA LIPIT-LAPIT.
SEE ON SELLEST, ET EI ANNA
SINA TALLE SÜÜA CHAPPI!

VALERIA RÄNIK

KES SEAL HÜPLEB?

KES SEAL HÜPLEB? KÄNGU? RUU?
MÄNGUKARU? KÄNGURU?
ILUS ELUS KAI SULOOM?!
VÕI ON SKUNK, SEE HAI SULOOM?!
VÕI ON KÖRBEREBANE –
KÖRBES KÖRBEND REBANE?

PRUUN JA PIKK, KUID MITTE PAKS,
NAGU OLEKS TEDA KAKS –
TAKS ON PEENIKE KUI TIKK,
KAHE KOERA JAGU PIKK!

Koolilapsed ja lasteaialapsed

Lapsi on kahe suguseid: koolilapsed ja lasteaialapsed.

Koolilapsed on suuremad, lasteaialapsed jälle on väiksemad, mõnikord nad võivad olla ka lausa pesamunad.

Koolilapsed läksid esimesel septembril esimesse klassi, või teise või kolmandasse, mõni isegi neljandasse. Lasteaialapsed käisid esimesel septembril vanemate vendade või õdede koolis aktusel ja olid ka hästi elevel.

Koolilapsed käivad nüüd koolis, neil on koolikott ja koolimüts, aabits ja pinal ning palju igasuguseid muid kooliasju. Lasteaialapsed käivad lasteaias ja nemad jälle võivad mõnikord sinna mänguasju kaasa võtta.

Koolilastel on veel see hea, et enam ei pea lõunaund magama. Lasteaialastel on jälle see hea, et enne magamist loeb kasvataja unejuttu ja pärast lõunauinakut on hea puhunud tunne.

Koolilastel on juba oma kodu võti. Lasteaialastel on mitu võtit, mis siis, et keegi ei tea enam, milliseid ukse nendega lahti saab teha.

Koolilaps on sellepärast tore olla, et siis saab uhke olla. Mille pärast? Ikka sellepärast, et ollakse koolilaps. Lasteaialaps on jälle sellepärast tore olla, et varsti tuleb eelkool ja siis saab ka uhke olla.

Koolilapsed õpivad koolitee selgeks ja siis nad hakkavad juba mõnikord üksi koolis käima. Lasteaialapsed veel üksi ei käi, aga see

est võtab isa neid kukile, siis läheb lasteaia tee kiiremini ja näeb kaugele.

Kui koolilapsed käivad mööda tänavat, siis vastutulijad naerataavad. Vist sellepärast, et neile tuleb meelde, kuidas nad ise koolilapsed olid. Kui lasteaialapsed lähivad suvel maal mune tooma, siis munatädi ütleb: „Küll mulle see laps meeldib, ta on nii klaari näoga!“

Koolilapsed õpivad koolis ja see on tähtis töö, sest siis nad saavad targaks. Lasteaialapsed rohkem mängivad ja see on ka tähtis töö, sest keegi teine seda nii hästi teha ei oska. Pealegi õpivad nad nii viisi mängides ka väga palju uusi asju.

Koolilapsed mängivad ka, isegi mängud on neil samasugused: keks ja kull, kodu ja peitus ja pimesikk. Aga nende mäng on ikkagi hoopis teistmoodi, sest nemad on ju nüüd koolilapsed. Lasteaialapsed jälle on juba nii suured, et oskavad puu otsa ronida ja natuke sukelduda ja jalgrattaga ilma abiratasteta sõita.

Ühes asjas on koolilapsed ja lasteaialapsed ühesugused: nad on kõik lapsed, ja hästi tore, et nad on lapsed. Ja nad armastavad kõige rohkem maailmas oma ema ja isa ja siis veel vanaema ja vanaisa ja teist vanaema ja teist vanaisa, kui nad kõik olemas on.

Aga kumb on parem olla, kas koolilaps või lasteaialaps? See on vist sama raske küsimus nagu — kummad on paremad, kas maasikad või vaarikad? Või siis et kumb on ilusam värv, kas kollane või roheline? Või kummad on armsamad, kas koerakutsikad või kassipojad? Mis sina arvad?

Uusaasta paugutamine

Astavahetus on täitsa vahva. Kui mitte siis, kui oled väike ja kardad kõva pauku. Siis ei julge sa üldse välja minna, mis sest, et väljas lastakse hirmus ilusaid rakette ja issi kutsub õue peale paugutama.

Issid on naljakad. Neil on tingimata vaja uuel aastal paugutada. Vähemalt minu issil küll.

"Kõigepealt laseme paar supernoovat ja paar hõbepöörist ja siis mõne rooma küünla, need on ilmatuma uhked!" ütles issi. "Kas sina ikka tuled vaatama, kuidas issi rakette laseb?"

Mina ütlesin, et mina olen tüdruk ja tüdrukutele ei meeldi selline mürgel. Mulle meeldiks täitsa ilma hääleta raketid.

Emme lubas meiega kaasa tulla. Ta ütles, et me võiksime pärast issi paugutamist minna silla peale suurt ilutulestikku vaatama. Ja et mina võiksin panna mütsi peale karvased kõrvaklapid, et ma paugutamist nii kõvasti ei kuuleks.

Siis me läksimegi õue, issi lasi mitu raketti ja kargas ringi peaaegu sama rõõmsalt nagu mina, kui sain jõuluvanalt rooliga kelgu.

Siis läksime silla juurde, sest selle pealt näeb rakette kõige paremini, aga seal oli nii palju rahvast, et meie enam sinna ei mahtunud. Natuke enne suure ilutulestiku algust nägin ma koera. See oli väike ja karvane, täitsa üksi ja kartis paugutamist vist veel rohkem kui mina väiksenä. Üks poiss viskas

praginatapalli maha täpselt selle koera kõrval. Kutsu ehmatas jubedalt ning hüppas õhku.

"Tule siia, väike kutsu!" hüüdsin mina talle ja ta vaatas minu poole küll, aga ei julgenud tulla. Siis hakkas taevasse lendama hirmus palju rakette. Ma kutsusin jälle koera ja nüüd tuli ta nii, et kõrvad laperdasid.

Koer värises koledal kombel, kuigi tal oli paks karv seljas. Mina kükitasin ja silitasin koera, kes ronis mulle pooleldi sülle. Ta võpatas ja niutsus iga kord, kui pauku kuulis.

Mina paugutamist väga kõvasti ei kuulnud, sest mul oli peas müts ja kõrvaklapid. Aga väiksel koeral ei olnud mütsi ega kõrvaklappe, vaid paljad kõrvad. Siis tuli mulle hea mõte. Võtsin klapid peast ära ja panin need koerale pähe. Ja tead, mis siis juhtus! Kui järgmine kõmakas käis, ei ehmatanudki koer enam, vaid hakkas mu lõuga lakkuma ja saba liputama.

”Kust see koer siia sai?” küsis emme siis. ”Ja miks tal sinu kõrvaklapid peas on?”

Mina rääkisin, kuidas koer oli paugutamist kartnud ja emme naeris, et see oli minust muidugi väga armas, et koerale oma kõrvaklappe laenasin, aga tema omanikule see võib-olla ei meeldi.

”Tal ei olegi omanikku, ta on täitsa üks,” ütlesin mina ja lootsin, et emme lubab mul koera endale jätta.

”Igatahes on tal kaelarihm,” teatas issi ja paitas koera. ”Siin on telefoninumber!”

Issi jõudis just oma mobiili taskust välja otsida, kui üks paks tädi jooksis kisades meie poole. Ta karjus, et me oleme ta koera ära röövinud ja piiname teda igasugu peavõrudega. Paks tädi tõstis koera sülle ja viskas mu kõrvaklapid maha. Koer nägi hirmus rõõmus välja, kuigi see tädi oli kohutavalt tige. Tädi isegi ei tänanud meid selle eest, et olime ta koera leidnud, vaid marssis vihaselt minema.

”Sellistele ei tohiks üldse koeri anda!” turtus issi ja tõstis mu kõrvaklapid maast üles.

”Selliste pärast ei maksa head aastavahetust ära rikkuda,” ütles emme. ”Pane õige klapid tagasi pähe, siin müristab veel mõnda aega.”

Aga mina ütlesin, et ega ma enam väike ei ole ja panin kõrvaklapid taskusse. Tegelikult lootsin ma, et leian veel mõne vaese koerakese, kes paugutamist kardab.

NARNIA KROONIKAD

JÕUDSID KINNO!

Fotod: MPDE

Jõulu ajal jõudis Eestimaa kinodesse esimene osa kuulsatest C. S. Lewise "Narnia kroonikatest". Lugu kannab pealkirja "Lõvi, nõid ja riidekapp" ning pajatab neljast lapsest, kes juhuselisel osutuvad kangelasteks.

Teise maailmasõja päevil, kui Saksa sõjalennukid pommitavad Inglismaa pealinna Londonit, saadetakse neli õde-venna Peter, Susan, Edmund ja Lucy maale veidrikust professori majja. Professoril endal lapsi pole, tema kodu on sünge ja kõle, ning õige pea hakkab lastel igav. Nad otsustavad mängida peitust. Uute peidukohtade otsinguil avastab noorim õde Lucy majast tühja toa, mille ainuke mööbliese on riidekapp. Suur on aga tüdruku üllatus, kui ta leiab riidekapist ... lumise metsa ja laternaposti!

Selgub, et Lucy on sattunud Narnia-nimelisele võlumaale. Ta teeb tutvust faun Tumnusega, kes selgitab tüdrukule selle maa seadusi. Juba sada aastat on Narnias kestnud talv, sest seda valit-

seb kuri Valge Nõid. Lucy pöördub küll hetkeks professori-onu majja tagasi, kuid naaseb peagi koos oma kahe vanema venna ja õega. Üks vendadest, Edmund, satub Valge Nõia libekeelse jutu ohvriks ning nõid võtab ta oma pantvangiks.

Lucy, Peter ja Susan peavad oma venna vabastama ja Narnia ära

päästma. Võõral maal abimehi otsides saavad nad sõbraks kahe kopraga, kes aitavad neil kohtuda lõvi Aslaniga – Narnia tõelise hea valitseja ja kuningaga. Kuid selleks, et Narnia vabaks saaks, tuleb pidada suur lahing, kus mõlemal poolel võitleb lisaks lastele ka suur hulk võluolendeid.

Kindlasti meeldib Narnia film neile lastele, kes on "Sõrmuste isanda" või Harry Potteri lugude fännid. Ent Täheke soovitab enne kinnominekut ka raamatuga tutvust teha! Kokku on C. S. Lewis kirjutanud seitse Narnia lugu; eesti keeles on neist ilmunud neli.

ILONA MARTSON

RAAMAT

LASTE LILLERAAMAT

Siiri Konks
Varrak, 2005

Emaluges mulle unejutuks "Laste lilleraamatut". Tegeli-

kult ei ole see küll unejuttude raamat, aga mul tuli ikka hea uni.

Teinekord vaatasime pilte ja tuletasime taimede nimesid meelde. Mina tundsin juba varem lumikellukest, kullerkuppu ja nurmenukku. Nurmenukuteed olen ka joonud.

Siis hakkasime mõtlema nende toredate ja naljakate nimede peale. Kassitapu õied meenutasid mulle meie kassi valgeid käppi. Emal arvas, et käokannid on äkki käo mängukannid. Liivatee nimi on täitsa õige, sest ta kasvab liiva peal ja teed saab sellest ka teha. Tuliohakas teeb tuliselt haiget – jälle sobiv nimi. Pääsusilma õiesüdamed on nagu väikesed silmad. Pääsukesel on vist ka väikesed silmad. Tulikas on jälle nii kollane nagu tuleleek. Vägihein kasvab aga teistest taimedest kõrgemaks ja võib ennast tundagi vägilasena.

Raamatus oli veel palju taimi, aga kõik mulle meelde ei jäänud. Ilusad pildid olid seal ka, need olid vist pildistatud. Mulle meeldis see raamat väga.

Ode Maria Punamäe, Võru kesklinna gümnaasium, 1. b kl.

Kuidas saiaspets Pets Kardemonikoopa leidis

Saiaspets Pets elab pisikeses mõnuses hurtsikus keset paksu metsa. Ta ei ole veel tervet metsa läbi uurinud, aga kord kuus võtab väikese reisi ette. Isegi ülitark karuhiir peab vahepeal matkamas käima. Mõtles, kuidas Pets iga päev muudkui küpsetab ja katsetab ja maiustab! Magusad saiad ja magedad saiad, soolased leivukesed ja paksud pirukad – kõigest sellest peab üks asjalik saiaspets kõike teadma. Aga ega ainult omas kodus ja köögis tarkus lõputult ei kasva. Maailma peab nägema!

Saiamaa metsas on talvel alati lund. Ja leevikesi. Petsil on soojad saapad jalas ja kõrvad karvased. Läbi koheva lume sumpamine võtab pikapeale võhmale. Siis taipab Pets, et reisumoon jäi kaasa võtmata. Oh õnnetust! Ent nagu heas loos ikka – kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Kuusejuurikate vahelt paistab koopasuu ja sealt tuleb sooja maitsvat lõhna. Petsi suu hakkab vett jooksuma. Nii hästi lõhnavas koopas ei saa ju midagi ohtlikku olla. Vupsti, lipsab Pets koopasse.

Koobas on suur! Seal lebab vinnas varandust! Maitseained on selleks varanduseks. Kuhjataied kaneeli ja kotid kardemoniga, nelk ja muskaat ja mis kõik veel... Soolast ja suhkrust rääkimata. Koopa tagumises otsas on karusuurune ahi, kus küpsevad isuäratavad kakud. Keset koobast aga leegitseb lõke ja lõkkel podiseb supp. Suppi liigutab loomulikult Röövel, kes muu üht koopasuppi ikka liigutab.

„Tere, karuhiir!“ ütles Röövel.
„Tere tulemast Kardemonikoopasse!“

„Pets, saiaspets,“ kostab vastu Pets.

„Ah saiaspets,“ nuhatas Röövel. „Mina olen jälle väikest viisi supispets. Pakun sulle suppi!“

„Ole sa tuhandest tänatud,“ rõõmustab Pets. „Aga mina õpetan sulle Saiamaa saladusi. Vaatan, et su ahjus on sellised lihtsad kakud. Ja vürtsikuhjad tolmuvad nurgas. Vaata, kui sa tahad magusat saia, võta seda peenikest nisujahu ja pane taina sisse sellist vürtsi, mille lõhn sulle meeldib. Isegi šokolaadi võid panna. Ja kardemon on väga hea – sinu oma koopa vürts! Rosinad ja kuivatatud aprikoosid ja miks mitte hariliku õuna tükikesed, sega aga julgesti tainasse! Isegi pühapäevasesse pannkoogitainasse võid neid panna. Peale aga riputa kindlasti kaneeli ja suhkrut.“

„Aga supi kõrvale tahan ma leiba...“ mõtiskleb Röövel.

„Muidugi! Leiva sisse sobivad köömned ja praetud singikuubikud. Ja pähkliid ja terved viljaterad. Ma olen suures poes proovimas käinud – seal on sada sorti. Täna teeme ise huvitava leiva ja siis asume supi kallale!“

Koopas läheb lahti vilgas töö. Pets ja Röövel saavad kõhud täis. Röövel hakkab leiba luusse laskma. Pets hakkab saia luusse laskma. Saiaspetsi asi.

SAIASPETS PETSEPT NR 2 Petsi esimene supp

Selle supi tegin ma nii.

- Võtsin väikse kastruli ja kallasin sinna pool liitrit vett.
- Ajasin vee pliidi peal keema. Esimese korruga kõrvetasin vurrutsa ära. Sellepärast peab pliidi juures alati hästi hoolikas olema. Eriti gaasipliidi ja muidu elava tule juures. Kuuma veega tuleb sama ettevaatlik olla.
- Kui vesi mulises ja mulksus, segasin sisse ühe puljongikuubiku. See võib olla kanakuubik või kalakuubik või seenekuubik – täitsa maitse järgi.
- Nüüd murdsin paraja pihutäie spagette väiksemateks tükkideks ja viskasin leeme sisse. Võib ka pisikesi vigurmakarone panna, nagu sulle maitseb.
- Kuni makaronid keesid, lõikasin kaks tomatit pisikesteks juppideks ja hakkisin natuke värsket kapsast.
- Ja siis panin need tükid kõik supi sisse, kastrulile kaane peale ja keerasin tule alt ära.
- Lasksin natuke seista, just niikaua, kuni võileiva tegemiseks aega läks. Võileivadest rääkisime eelmises Tähekeses.

Ja oligi valmis!

Nii tegin mina. Tee sinagi nii!

Detsembrikuu jooksul kogunes Täheke postipauna mitu õige toredat laste saadetud kirja ja luuletust. Praegu on koolivaheaeg ja vaba aega natuke rohkem. Kirjutage ja ja joonistage meile veel!

TÄHEKE

Auk

Oli tore ja lõbus laupäevahommik. Homme pidi olema mu parima sõbra sünnipäev. Aga mul oli veel kingitus ostmata! Nii ma kõndisin ja arutasin iseendaga, mida kinkida.

Äkki tõmbas mingi imelik olevus mu ühte auku. Ma mõtlesin, mis tal plaanis on. Kui ma nägin, et sealt august läks edasi mingi tunnel, ei kartnud ma üldse, sest see olevus polnud õudne. Kui tunnel lõppes, siis märkasid, et olin sattunud ühte kommipoodi. Siis taipasin, mida sõbrale sünnipäevaks kinkida. See olevus andis mulle kaks kotitait komme ja ma jooksin sealt rutu välja.

Ka auk võib inimesi aidata.

Anna Edela, 3.a kl,
Lähte ühisgümnaasium

Haigus

Ühel ilusal päeval jäi kuningas haigeks. Teenrid kutsusid arsti. Arst tuli kohale ja vaatas kuninga läbi. Tal oli päris tore haigus: ta pidi kogu aeg ainult joonistama. Selle haiguse nimi on joonistustõbi. Esimese pildi joonistas kuningas endast, teise kaunist merest ja kolmanda ilusast päikesest. Ja nii joonistas kuningas viis päeva järjest. Lõpuks oli valmis sada pilti. Teenrid kutsusid jälle arsti. Arst vaatas kuninga läbi, aga kuningas oli nüüd terve kui purikas. Ja nii elas ta oma elu lõpuni.

Anna Edela, 3.a kl,
Lähte ühisgümnaasium

Liisa Kiviräbk, 1.kl,
Tallinna Prantsuse lütseum

Öö

Öö on sünge.
Öö vajab tööd.
Töö vajab ööd.
Ööta töö läheb õnge.

Tõnis Edela, 1.a kl,
Lähte ühisgümnaasium

Kuri nõid

Elas kord kuri nõid. Ühel päeval varastas nõid imeilusa printsessi. Printsess elas nõia juures kümme ööd ja päeva. Teda valvasid kuri koer, jänes ja kass. Nõid lubas keeta printsessile kontidest suppi, kui ta teeb ära kodutööd. Aga see supp oli mürgine.

Ühel päeval tuli vapper prints printsessi päästma. Nõid kuulis printsi tulekust ja nõidus kõik ära. Uksest sisenedes prints ehmus, sest ta nägi vaest haiget tüdrukut, kes söötis siga. Heasüdamlik prints andis tüdrukule sada eurot. Seepeale muutus tüdruk printsessiks, nõid aga muutus konnaks.

Prints ja printsess istusid printsi motikale ja kihutasid lossi.

Selle loo saatsid Tähekele
Õne-Grete, Elyse, Ribert, Kert,
Siim, Käthy, Jaanek ja Kirill
Kallavere keskkooli 2. klassist.

Rahajutt

Raha eest ma ostsin suure maja, see on mul selline kuis vaja. Maja sees on raha nagu küünlal vaha.

Maja sees on mugav voodi, see just eile meile toodi. Majas laual hea on süük, sest et meil on ilus köök.

Isa ostis meile auto, selle müüjaks oli Kaupo. Moodsaid saapaid poes ta uuris, mõned ise jalga puuris.

Hea ja mugav on mu elu, sest et mul on mitu lelu!

Linda Sofia Kivine, 3.kl,
Nõmme põhikool

Hanna-Ingrid Nurm, 1.kl,
Jäneda põhikool

Sillerdav jõulupäev

On ilus jõuluhommik. Piilun läbi akna sillerdavat lumevaipa, mis näeb välja kui vatt. Juba kaugele on kuulda teekannu vilistamist! Jookseme võidu vennaga kööki. Laual seisab ilus vaagen piparkookide, muffinite ja suusulavate marmelaadikommidega. Ema kallab meile tassi teed, mis soojendab mu käsi, kui ma tassi kätte võtan.

Isa tuleb lauda ning võtab kätte lehe, milles seisab suur pealkiri „JÕULUHOMMIK MEIE KAUNIL MAAL”.

Lähen oma tuppä raamatut lugema. Aga ma ei saa eriti kaua lugeda, sest tuppä astub mu vend, kes hõikab: „Tule ruttu lumememme tegema!” Ta jookseb nii ruttu ära, et ma ei saagi keelduda.

Lähen siis õue vaatama, mis toimub. Vend askeldab juba lumememme juures. Asun talle appi. Teeme alumise osa ära, siis veel keskmise ja lõpuks kolmanda. Aga nüüd tekib küsimus: millega lumememme kaunistada? Vend lippab keldrisse ja valib ühe lühikese porgandijupi. Toast toob ta suuri siniseid nõõpe. Panen porgandi lumememmele ninaks, kaks nõõpi silmadeks ja ülejäänud nõõbid lumememme suuks. Lumememm on nii ilus.

Selle tegemisele kulus meil terve päev. Nüüd läheme tuppä. Meid ootavad kuuse all kingitused ja jõulusokid on komme täis. Jookseme ruttu kingituste juurde. Ema ja isa istuvad lambaviljasel vaibal ja soojendavad kamina ääres käsi. Oleme kõik rõõmsad.

Pärast vaatan, kuidas taevast sajab alla lund, mis läigib minu silmades. Lumememm vaatab mind rõõmsalt ning ootab, et keegi tema juurde askeldama tuleks.

Sandra Sabur, 12 a, Tartu

Sigrit Zooper, 11a, Tartu

Aveliis Veskimäe, 7a, Tiiri-Alliku

Paul Pinta, 1.kl, Häädemeeste keskkool

NALJAD

Naabrimees tuleb head uut aastat soovima. Ta helistab kella. Ukse avab väike tüdruk.

„Kas isa on kodus?”

„Ei ole.”

„Aga ema?”

„Ei ole.”

„Aga vanaema?”

„Ka tema jõudis ennast ära peita.”

Jõuluvana: „Saabusin teie juurest kaugelt Lapi-
maalt, tuhandete kilomeetrite kauguselt, põhja-
põdrad tõid mu kohale....”

Juku: „Aga miks ometi? Sina oled ju on Uno ja elad
siinsamas kõrvaltänavas!”

Juku ema räägib uhkelt sõbrannadele:

„Minu poeg puhastas täna kardinatega saapaid!
See on tore!”

„See, et ta kardinaga saapaid puhastas?”

„Ei, et ta üldse puhastas.”

Juku ei taha kooli minna.

„Helista õpetajale, et sa ei saa tulla, teie peres
sündisid kaksikud!” soovitab sõber.

„Ma parem ütlen, et sündis üks.”

„Miks üks?”

„Teise hoian järgmiseks nädalaks.”

Väike Juku ei taha nägu pesta.

„Kas sul häbi pole?” pahandab vanaema. „Kui
mina sinu vanune olin, pesin ma iga päev kaks kor-
da nägu!”

„Jah, aga milline sa nüüd välja näed!”

Viieaastane Mari käitub halvasti. Ei kuula sõna,
jonnib. Viimases hädas ähvardab ema, et vahe-
tab ta välja hästi käituvat tüdruku vastu.

„Hehee, ei lähe läbi,” ütleb Mari.

„Miks?”

„Mõtle ise – milline loll vahetab hea lapse sellise vas-
tu nagu mina?”

Väikese Monika käest küsitakse: „Mida sa teek-
sid, kui sul palju raha oleks?”

„Ma ostaksin endale valge kleidi, valged kindad ja val-
ge mantli ning valged sukkepüksid ja valged saapad.”

„Ja siis?”

„Ja siis lähaksin ja püherdaksin mudalombis!”

© LUCY COUSINS

TALVEÖÖ UNENÄGU

OLI ÖHTU. VÄLJAS OLI TALV. SADAS LAIA LUND. OLI TORE VAADATA, KUIDAS VALGED HELBED KUKKUSID LUMEMEMME MÜTSILE, MILLE NAABRI LAPSED EILE MEISTERDANUD OLID.

HIIREKE MEISI OLI TEKI ALLA PUGENUD JA KRÕBISTAS TASAKESI PIPARKOOKI. TA OLI VEIDIKE HAIGE, AGA SELLEST EI OLNUD MIDAGI VAHEL ON MÕNUS HAIGE OLLA, MÕTLES MEISI.

SIIS JÄI MEISI MAGAMA. TA NÄGI UNES, ET ON SUVI, PÄIKE PAISTAB JA LINNUD LAULAVAD.

KAS SINA OLED KUNAGI TALVEL SUVE UNES NÄINUD?

Värvi pilt ära!

Kõrvaloleval pildil on kujutatud Meisi unenägu. Võid selle hästi ilusasti ära värvida. Pea meeles, et unenäos võib taevas olla hoopis roheline ja rohi sinine!

Kui soovid, võid värvitud pildi saata Tähekesele. Selleks pead pildi välja lõikama ja panama ta posti enne 20. jaanuarit aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Siis võid osaleda Meisi joonistusvõistlusel. Auhinnaks on viis lasteraamatut "Hi-hii, Meisi" ja viis lasteraamatut "Meisi läheb raamatukokku".

Linnud talvel

Seekord saad Tähekesse abiga meisterdada kaks väikest lindu – leevikese saad teha kindlasti, kuid valima pead tihase ja varblase vahel.

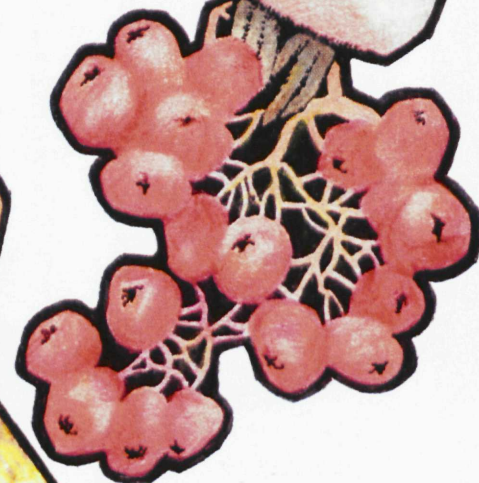
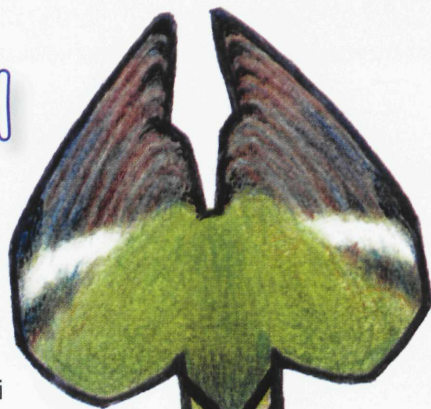
Kõigepealt lõika välja tihane või varblane. Kooluta kergelt sisse jooned seljal. Liimi kokku 1 ja 1 (vaata joonist 1 ja 2).

Seejärel liimi kokku esitükid 2 ja 2 (joonis 1). Pane tähele, et nokapooled oleksid kohakuti. Pööra sisse 3, pane liimi peale ja liimi kokku lagipea. Tükk 4 pööra sisse ja liimi otsast kinni (joonis 1 ja 2).

Nüüd lõika välja leevikese tükk. Kooluta siingi kergelt jooni seljal. Liimi kinni rinnaosa 5 ja 5, jälgides noka asendit. Liimi kokku pealagi 6. Pööra välja ja liimi kuklale 7 (joonis 3).

Lõika välja ka kirjud ribad. Nendest liimitud rõngaste abil võid linnud riputada üksteise kohale nagu on näha joonisel 4. Ribad on pikad, võid liimida suuremad või väiksemad rõngad. Pane tähele – lükka riba aasast läbi ja alles siis liimi ots kinni!

Ede Peebo

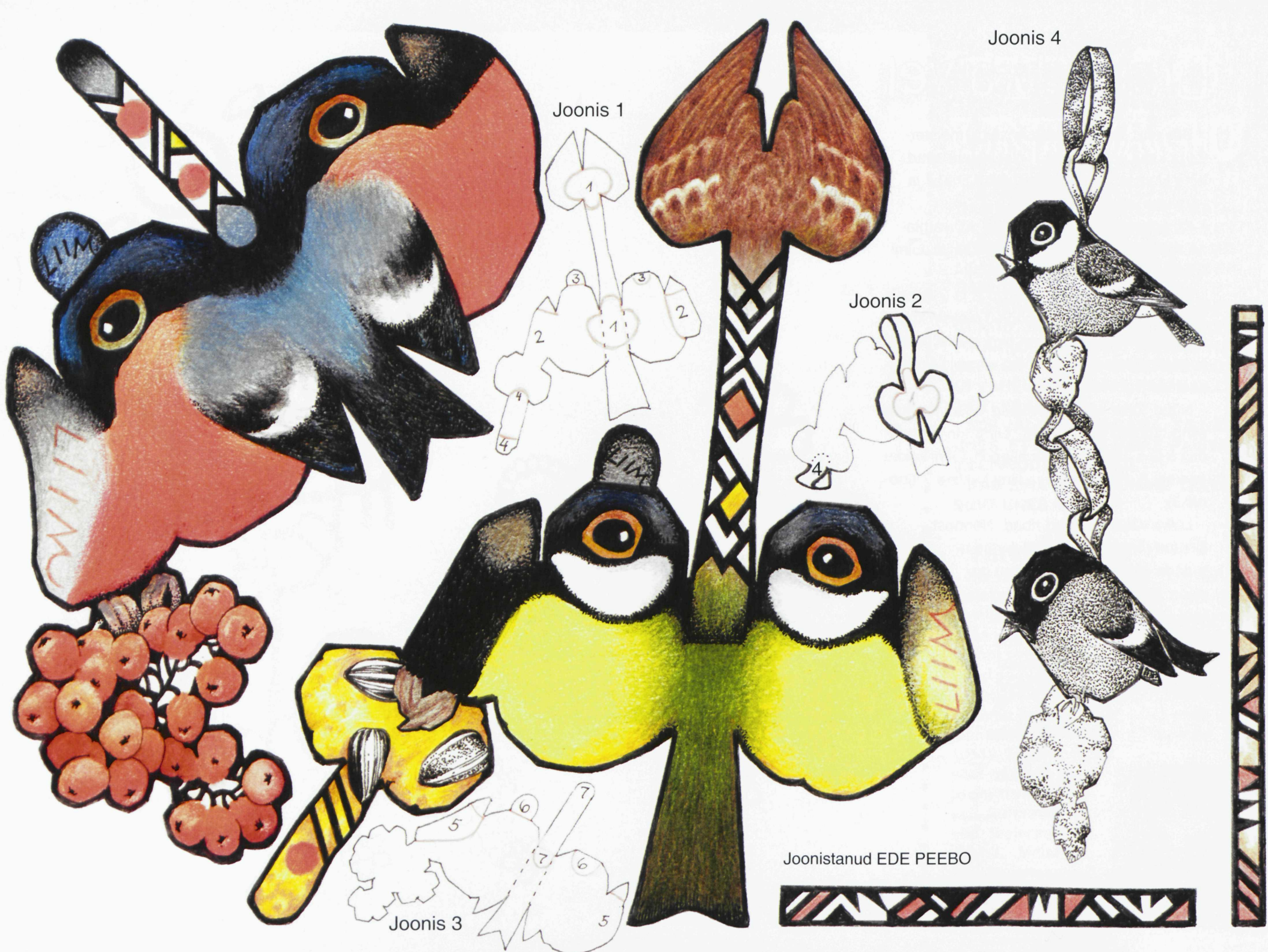
Joonis 4

Joonis 1

Joonis 2

Joonis 3

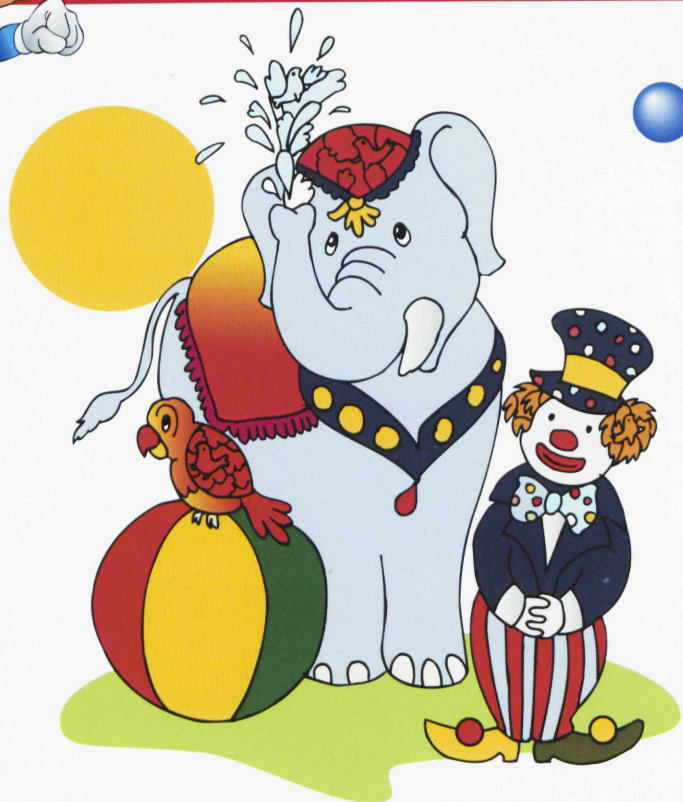
Joonistanud EDE PEEBO

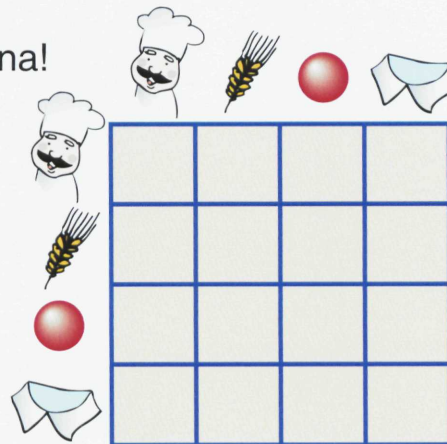

Tähekeste toimetust ootab vastuseid 20. jaanuariks adressid.ristsona@taheke.ee, või lahtisel postkaardil.
Lahendajate vahel loositakse välja Krossu auhinnad Hansapangalt.

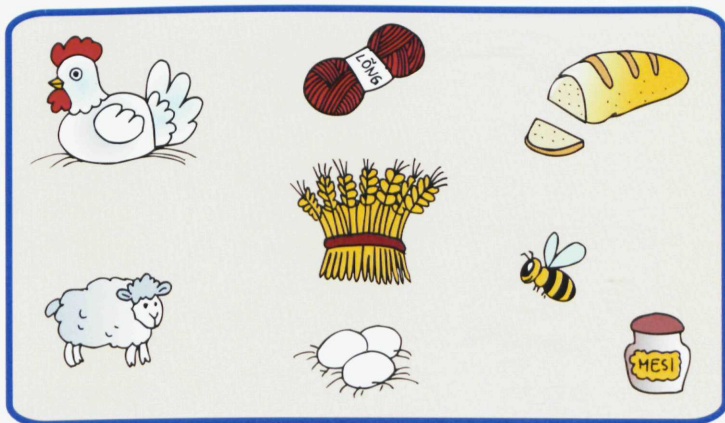
Eelmise ARVA ÄRA vastused: 1) 3 erinevust: Jõuluvana kindal on üks täpp vähem, kingitusel on üks täpp rohkem, kuusel on kaks ehet puudu. 2) lause: JOULUVANA ANDIS SIMULE EKSKAVAATORI.
Auhinna – kummist Krossu – saab Karmo Pivnik Üksnurme külast Harjumaalt.

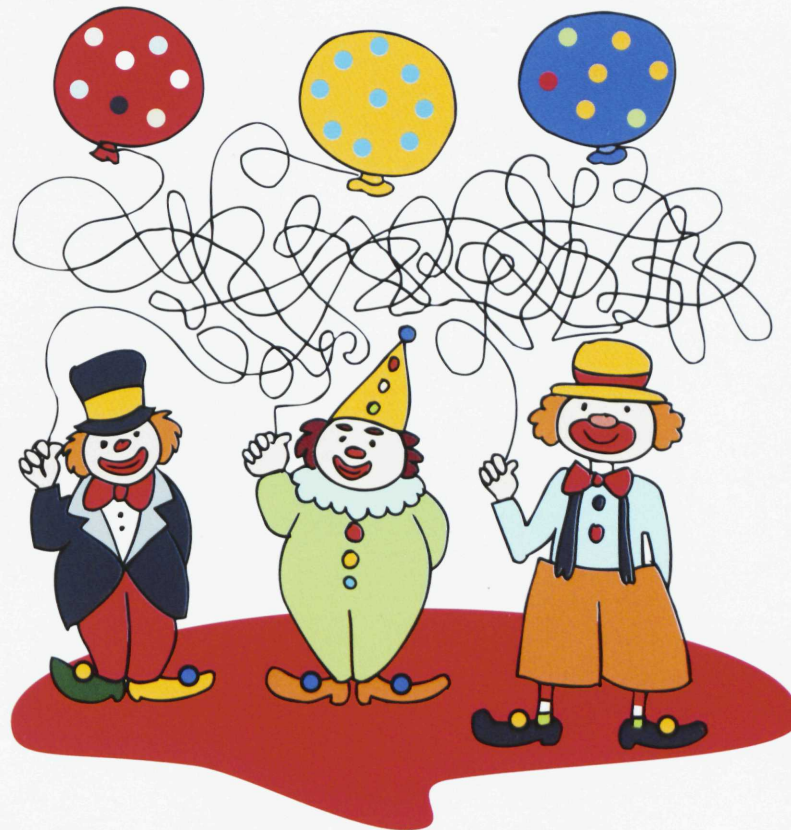
● Lahenda ristsõna!

● Mitu lindu on pildil?

● Ühenda joonega omavahel sobivad paarid!

● Leia õhupallide omanikud!

Joonistanud EPP MARGUSTE

SA Kultuurileht
lasteajakiri

Asutatud jaanuaris 1960.
Iimub kord kuus.

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
taheke@taheke.ee

Peatoimetaja
ILONA MARTSON

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA

Toimetuse telefon
6 463 697

Tähekest saab
tellida
otsekorraldus-
lepinguga

www.tellimine.ee
tel 6 662 535

**ESIKAANE
JONISTAS
PIRET
MILDEBERG**

MARTSIPAN VÕI MARMELAAD –
KOHUKESES SEES ON NAD.
VAHEL KÜPSIS MOOSIGA
KOHUKESE PEAL, ON KA:

Kohuke

LAPSEL KÕHT KUI PILLI LÖÖB,
KOHUKEST TA RÕÕMSALT SÖÖB.
KÕHT SIIS TÄIS SAAB KIIRUGA,
VÕIBKI MINNA MÄNGIMA.

ISALGI ON NAERUL SUU,
POES KUI KOHUKES ON UUS.
TA ON MEIL JU MAIASMOKK,
KÖÖGIS PÕHILINE KOKK.

VANAEMAL HAMBAD POLE,
ELU MAGUSATA KOLE.
APPI TULEB KOHUKES,
PÖSES NAERULOHUKES.

KUI SU MEEL ON KURB JA KOLE,
ABINÕUD SIIS TEIST EI OLE –
POODI TÕTTA RUTTU SA
KOHUKESI VALIMA!

Martin Sakk
Järve gümnaasium, 4.b kl, Kohtla-Järve

Joonistanud HILLAR METS

Täheke tervitab selle luuletusega kõiki poliitikuid ja soovib oma lugejatele

HEAD ÜÜT AASTAT!

HIND 15 KROONI

9 770134 226003

ISSN 0134-2266